

יתרוֹעֵנו אִף יִשְׁירוּ / תהילים פרק סה

שאול יונתן וינגורט

מתוך בחירת דוד כמלך, מצליח דוד גם לבחור את הלויים ולהגדיר את תפקידם מחדש. היכולת להעניק יתרון לשבט מסוים, קשורה באפשרות לראות בהם נבחרים ה' ואלו שה' מקרב אותם, מבלי לראות בהם עליונים לבשעצמם.

פתיחת
המזמור היא על עצם האפשרות להודות לה':
לך דמיה תהלה, אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן, וְלֶךְ יִשְׁלַם
נְדָר. נראה, כי כאשר משלמים את הנדר, התהילה היא בשתיקה. לא צריך יותר מזה. ה' הוא שִׁמְעַתְּפֹלָה, וכולם יכולים לבוא ולהתפלל, עֲדִיךָ כָּל בָּשָׂר יָבֹאוּ. ואף אם דְּבָרֵי עֲוֹנֹת גָּבְרוּ מִנִּי, ניתן להתפלל, כי פִּשְׁעֵינוּ אֶתְּךָ תִּכְפֹּר.

במזמור שני חלקים, שבמבט ראשון נראים שונים מאוד אחד מהשני. בחלק הראשון (ה-ט. 41 מילים) מתוארים הקרובים לה' והרחוקים. מחד: אֲשֶׁרֵי תִבְחַר וְתִקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ, נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ קֹדֶשׁ הַיְכָלְךָ, ולעומתם: מִבְּטַח כָּל קְצוֹי אֶרֶץ וַיִּירָאוּ וַיִּיָּדְאוּ יִשְׁבֵי קְצוֹת מְאוֹתֶיךָ, מוֹצְאֵי בָקָר וְעֹרֵב תְּרִינִין. בנוסף, ישנו תיאור של מה שנפעל בצדק ה': נִרְאוֹת בְּצִדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְגו'. מכין הרים בכחו, נֶאֱזָר בְּגִבּוֹרָה. מִשְׁבִּיחַ שְׁאוֹן יָמִים, שְׁאוֹן גְּלִיָּהֶם, וְהִמּוֹן לְאֲמִים. נראה, כי צדק ה' שמתגלה כאן מבטא הירארכיה, שנותנת מקום שונה לקרובים ולרחוקים, להרים ולימים.

בחלק השני (י-יד. 40 מילים) הברכה שמברך ה' את הארץ בגשמים: פִּקְדֵת הָאָרֶץ וְתִשְׁקֶנָּה (=תשקה אותה), רִבַת תַּעֲשֶׂרְנָה (=תעשיר אותה), פִּלֵּג אֱלֹהִים מְלֵא מִים, תִּכְיֶין (צמיחת) דְּגָנָם, כִּי כֵן תִּכְיֶנָּה (=הכנת את הארץ). תִּלְמִיָּה רִוָּה נַחַת גְּדוּרֶיךָ (=הורד מים לתלמים ולחריצים), בְּרִבְיָבִים תִּמְגַּנְנָה (=תרכך אותה), צִמְחָה תִּבְרָךְ. עֲטַרְתָּ (=ייפית) שְׁנַת טוֹבְתְךָ, וּמַעֲגֵלֶיךָ (=נסיכות הזמן) יִרְעֲפוּן דָּשָׁן (=דברים משובחים). יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְּבַר, וְגִיל גְּבָעוֹת תַּחְגֵּרְנָה. לָבְשׁוּ כְרִים (=כרי העשב) הַצֵּאן, וְעַמְקִים יַעֲטֹפוּ כָר (=תבואה).

(א) לִמְנַצַּח מְזִמּוֹר לְדוֹד שִׁיר.

(ב) לֶךְ דְּמִיָּה תִהְלֶה,

אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן,

וְלֶךְ יִשְׁלַם נְדָר.

(ג) שִׁמְעַתְּפֹלָה,

עֲדִיךָ כָּל בָּשָׂר יָבֹאוּ.

(ד) דְּבָרֵי עֲוֹנֹת גָּבְרוּ מִנִּי,

פִּשְׁעֵינוּ אֶתְּךָ תִּכְפֹּר.

(ה) אֲשֶׁרֵי תִבְחַר וְתִקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ,

נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ קֹדֶשׁ הַיְכָלְךָ.

(ו) נִרְאוֹת בְּצִדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ,

מִבְּטַח כָּל קְצוֹי אֶרֶץ וַיִּירָאוּ וַיִּיָּדְאוּ

(ז) מִכֵּין הָרִים בְּכֹחוֹ,

נֶאֱזָר בְּגִבּוֹרָה.

(ח) מִשְׁבִּיחַ שְׁאוֹן יָמִים, שְׁאוֹן גְּלִיָּהֶם,

וְהִמּוֹן לְאֲמִים.

(ט) וַיִּירָאוּ וַיִּיָּדְאוּ יִשְׁבֵי קְצוֹת מְאוֹתֶיךָ,

מוֹצֵאֵי בָקָר וְעֹרֵב תְּרִינִין.

(י) פָּקֵדַת הָאָרֶץ וְתִשְׁקָקָה, רַבַּת תַּעֲרָנָה,

פִּלְגֵי אֵלֹהִים מֵלֵא מַיִם, תִּכְיֶין דִּגְנִים בִּי בֶן תְּכִינָה.

(יא) תַּלְמִייה רִוּה נַחַת גְּדוּדֶיהָ,

בְּרִבְבִים תִּמְנְנָה,

צִמְחָה תִּבְרָךְ.

(יב) עֲטֹרַת שָׁנַת טוֹבֶתָךְ,

וּמַעֲגָלֶיךָ יִרְעִפוּן דָּשָׁן.

(יג) יִרְעִפוּ נְאוֹת מִדְּבָר,

וְגִיל גְּבֻעוֹת תַּחֲרָנָה.

(יד) לִבְשׁוֹ כְּרִים הַצֵּאן,

וְעִמְקִים יַעֲטֹפוּ בָר,

יִתְרוֹעֵעוּ אֶף יִשְׂרָאֵל.

אם כן, בניגוד להרים ולימים, עליהם מדובר בחלק הראשון, אותם הכין ה' בכוחו ובגבורתו. בניגוד להמון הלאומים, כמו שאון הימים, הקשורים לה' מצד כוחו וגבורתו. בחלק השני מכין ה' את הארץ עם הגשם ומביא את הברכה לצמחים. הקרובים יכולים להתקרב, ולא רק לבטוח בה' ולירא ממנו, מפני שה' בוחר בהם ומקרב אותם, בדומה למה שהוא עושה לארץ כאשר הוא פוקד אותה – מוריד גשם ומצמיח תבואה.

סיום המזמור: יִתְרוֹעֵעוּ אֶף יִשְׂרָאֵל מצביע על כך שבזמן של שפע הופכים גם הרחוקים להיות חברים של הקרובים, ולהתרועע זה עם זה. יכולים כולם לשיר ביחד.

«

עיון בשני הקשרים של המזמור, יוביל אותנו לפרשנות נוספת.

החלק הראשון של המזמור שלנו, הוא על האנשים בהם בחר ה', והאופן בו הוא מקרב אותם אליו.

ה' הבוחר מכונה כאן "אֵלֹהִים בְּצִיּוֹן", וישנו נדר שמשלמים לו. בתהילים קלב (א-ג) מספר דוד על נדרו: שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, זְכוּר ה' לְדָוִד אֵת כָּל עֲנוּתוֹ. אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַה', נָדַר לְאַבִּיר יַעֲקֹב. אִם אָבֹא בְּאֶהָל בֵּיתִי, אִם אֵעֲלֶה עַל עֵרֶשׂ יְצוּעִי. אִם אֶתֵּן שָׁנַת לְעֵינַי, לְעַפְעַפִּי תִנּוּמָה. עַד אֲמַצָּא מְקוֹם לַה', מִשְׁכְּנֹת לְאַבִּיר יַעֲקֹב. בַּסֵּפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים (דבה"א כא, כח) הכריע דוד על מקום הבית: בְּעַת הַהִיא, בְּרֵאוֹת דָּוִד כִּי עָנָהוּ ה' בְּגֵרֶן אֲרָנָן הַיְבוּסִי וַיִּזְבַּח שָׁם וְגו'. וַיֹּאמֶר דָּוִד: זֶה הוּא בֵּית ה' הָאֵלֹהִים, וְזֶה מִזְבֵּחַ לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל.

מיד לאחר קביעת המקום, החל דוד בפעולות לקראת הבניה (דבה"א כב, ב-ד): וַיֹּאמֶר דָּוִד לְכַנּוֹס אֵת הַגְּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲמֵד הַצִּבְּיִים לְחִצּוֹב אֲבָנֵי גִזִּית לְבָנוֹת בֵּית הָאֵלֹהִים. וּבְרִזּוֹל לָרֶב לְמִסְמְרִים לְדִלְתוֹת הַשְּׁעָרִים וְלְמַחְבְּרוֹת הַכִּיּוֹן דָּוִד, וּנְחֹשֶׁת לָרֶב אֵין מִשְׁקָל. וַעֲצֵי אֲרָזִים לְאֵין מִסְפָּר, כִּי הִבִּיאוּ הַצִּידֹנִים וְהַצְּרִים עֲצֵי אֲרָזִים לָרֶב לְדָוִד.

על אף שדוד לא בנה את הבית, הוא הכין את כל מה שיכל להכין כדי לשלמה בנו יבנה את הבית, והוא מסביר לו למה הוא עצמו לא בונה את הבית (דבה"א כב, ה-טז): וַיֹּאמֶר דָּוִד: שְׁלֹמֹה בְּנִי נַעַר וְרָךְ, וְהַבֵּית לְבָנוֹת לַה' לְהַגְדִּיל לְמַעַלָּה, לְשֵׁם וּלְתַפְאָרַת לְכָל הָאָרְצוֹת, אֲכִינָה נָא לוֹ, וַיִּכֶן דָּוִד לָרֶב לְפָנָי מוֹתוֹ. וַיִּקְרָא לְשְׁלֹמֹה בְּנִי, וַיִּצְוֵהוּ לְבָנוֹת בֵּית לַה' אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. (ס) וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשְׁלֹמֹה (בנו): [בְּנִי] אֲנִי הִיָּה עִם לְבָבִי לְבָנוֹת בֵּית לַה' לְשֵׁם ה' אֵלֹהֵי. וַיְהִי עָלַי דְּבַר ה' לֵאמֹר: דָּם לָרֶב שְׁפָכְתָּ, וּמִלְחָמוֹת גְּדוּלוֹת עָשִׂיתָ, לֹא תִבְנֶה בֵּית לְשָׁמַי, כִּי דָמִים רַבִּים שְׁפָכְתָּ אֶרְצָה לְפָנָי. הִנֵּה בֶן נוֹלָד לָךְ הוּא יְהִי אִישׁ מְנוּחָה, וְהִנְחֹתִי לוֹ מִכָּל אוֹיְבָיו מִסָּבִיב, כִּי שְׁלֹמֹה יְהִי שְׁמוֹ, וְשָׁלוֹם וְשִׁקָּט אֶתֵּן עַל יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו. הוּא יִבְנֶה בֵּית לְשָׁמַי, וְהוּא יְהִי לִי לְבֶן וְאֲנִי לוֹ לְאָב, וְהִכְיִנֹתִי כֶּסֶף מִלְכוּתוֹ עַל יִשְׂרָאֵל עַד עוֹלָם. עֲתָה בְּנִי, יְהִי ה' עִמָּךְ, וְהִצַּלְחָתְךָ וּבְנִית בֵּית ה' אֵלֹהֶיךָ

כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֶיהָ. אַךְ יִתֵּן לָהּ ה' שֶׁכֶל וּבִינָה, וַיִּצְוֶהָ עַל יִשְׂרָאֵל, וְלִשְׁמֹר אֶת תּוֹרַת ה' אֲלֶיהָ. אִזּוֹ תִצְלִיחַ, אִם תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֻקִּים וְאֶת הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה עַל יִשְׂרָאֵל, חֲזֹק וְאַמִּץ אֶל תִּירָא וְאֵל תַּחַת. וְהִנֵּה בְעֵינַי, הַכִּינוּתִי לְבַיִת ה' וְגו'.

האם הסתפק דוד בכל ההכנות הגשמיות לבנין הבית? לא! הוא גם הכין את האנשים שיעבדו בבית ה' (דבה"א כג, ב"כד): וַיֹּאסֶף אֶת כָּל שְׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם. וַיִּסְפְּרוּ הַלְוִיִּם מִבְּנֵי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעְלָה וְגו'. וַיַּחְלֶקֶם דָּוִד מִחֻלְקוֹת (ס) לְבָנָי לְוִי לְגִרְשׁוֹן קֹהֵת וּמֵרָרִי וְגו'. אֵלֶּה בְנֵי לְוִי לְבַיִת אֲבֹתֵיהֶם, רְאִשֵׁי הָאָבוֹת לְפָקוּדֵיהֶם, בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת לְגִלְגָּלְתָם, עֲשֵׂה הַמְּלָאכָה לַעֲבֹדֵת בַּיִת ה' מִבְּנֵי עֹשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה.

דוד גם מסביר מדוע הוא עשה זאת (דבה"א כג, כה-לב): כִּי אָמַר דָּוִד: הֲנִיחַ ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ, וַיִּשְׁכֵּן בִּירוּשָׁלַם עַד לְעוֹלָם. וְגַם לְלוֹיִם אִין לְשֵׂאת אֶת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת כָּל כְּלָיו לַעֲבֹדָתוֹ. כִּי בְדַבְרֵי דָוִד הָאֲחֻרָנִים הָמָּה מִסְפַּר בְּנֵי לְוִי מִבְּנֵי עֹשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה. כִּי מִעֲמֻדָם לִיד בְּנֵי אֶהְרֹן לַעֲבֹדֵת בַּיִת ה', עַל הַחֲצֵרוֹת וְעַל הַלְשָׁכוֹת וְעַל טְהָרַת לְכָל קֹדֶשׁ וּמַעֲשֵׂה עֲבֹדַת בַּיִת הָאֱלֹהִים. וְלִלְחָם הַמַּעֲרֶכֶת וְלִסְלֹת לְמִנְחָה וְלִרְקִיקֵי הַמִּצּוֹת וְלַמַּחְבֵּת וְלַמַּרְבֵּכַת וְלִכְל מְשׁוּרָה וּמְדָה. וְלַעֲמֹד בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר לְהַדוֹת וְלַהֲלֵל לַה' וְכֵן לְעָרֵב. וְלִכְל הַעֲלוֹת עֲלוֹת לַה', לְשִׁבְתוֹת לְחֻדְשִׁים וְלַמַּעֲדִים, בְּמִסְפַּר כְּמִשְׁפָּט עֲלֵיהֶם תָּמִיד לְפָנָי ה'. וְשָׁמְרוּ אֶת מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי אֶהְרֹן אַחֵיהֶם לַעֲבֹדֵת בַּיִת ה'.

אם כן, בנוסף לכך שה' הבדיל את הכהנים, בחר דוד בלויים שיעמדו בחצר, בלויים המנגנים, ובלויים השוערים והשומרים את משמרת אהל מועד ומשמרת הקודש.

באיזה כח בחר בהם דוד? והרי ה' אמר בתורה על הלויים רק שהם ישאו את כלי המשכן? נראה, כי דוד עשה זאת בכח הבחירה בו כמלך, וכך נאמר (דבה"א כח, ב"ו): וַיִּקָּם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עַל רִגְלָיו וַיֹּאמֶר: שְׁמַעוּנִי אַחֵי וְעַמִּי, אֲנִי עִם לְבָבִי לְבָנוֹת בַּיִת מְנוּחָה לְאַרְוֹן בְּרִית ה' וְלַהֲרֹם רִגְלֵי אֱלֹהֵינוּ, וְהַכִּינוּתִי לְבָנוֹת. וְהָאֱלֹהִים אָמַר לִי: לֹא תִבְנֶה בַיִת לְשָׁמַי, כִּי אִישׁ מִלְחָמוֹת אֶתָּה וְדָמִים שָׁפַכְתָּ. וַיִּבְחַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי מִכָּל בַּיִת אָבִי, לְהִיוֹת לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם, כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנָגִיד וּבְבִית יְהוּדָה בַּיִת אָבִי וּבְבָנָי אָבִי בִּי רָצָה, לְהַמְלִיךָ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וּמִכָּל בְּנֵי, כִּי רַבִּים בָּנִים נָתַן לִי ה', וַיִּבְחַר בְּשָׁלְמָה בְּנֵי לְשִׁבְתָּ עַל כֹּסֵא מַלְכוּת ה' עַל יִשְׂרָאֵל. וַיֹּאמֶר לִי: שְׁלֹמָה בְנִךְ הוּא יִבְנֶה בַּיִתִּי וְחֲצֵרוֹתַי, כִּי בְחַרְתִּי בוֹ לִי לְבֵן, וְאֲנִי אֶהְיֶה לוֹ לְאָב.

אם נחזור למזמור שלנו: אֲשֶׁרִי תִבְחַר וְתִקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ, נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בַּיִתְךָ קֹדֶשׁ הַיְכָלְךָ. נראה, כי דוד ראה בבחירה בו כמלך, גם אפשרות לבחור את מי שישכון בחצרות בית ה', ולהגדיר מחדש את תפקיד הלויים.

בסוף ספר שמואל (שמו"ב כא, א"ד) מסופר על הרעב שהיה בימי דוד: וַיְהִי רָעַב בַּיָּמִי דָּוִד שְׁלֹשׁ שָׁנִים, שָׁנָה אַחֲרֵי שָׁנָה. כְּדִי לְהִגִּיעַ לְסוּפוֹ שֶׁל הָרֵעֵב, וּלְמַצַּב בּוֹ וַיַּעֲתֶר אֱלֹהִים לְאַרְצָא, צָרִיךְ הָיָה דָּוִד לְתַקֵּן אֶת חֲטָאוֹ שֶׁל שְׂאוֹל כְּלִפֵּי הַגְּבֻעוֹנִים, וְכַאֲשֶׁר הוּא שָׂאֵל אוֹתָם: מָה אַעֲשֶׂה לָכֶם, וּבְכֹה אֲכַפֵּר וּבְרָכּוֹ אֶת נַחֲלַת ה' ? הֵם הִשִּׁיבוּ: הָאִישׁ אֲשֶׁר כָּלְנוּ, וְאֲשֶׁר דָּמָה לָנוּ נִשְׁמַדְנוּ מִהֲתִיצֵב בְּכָל גְּבֹל יִשְׂרָאֵל. (ינתן) [יתן] לָנוּ שְׁבַעָה אֲנָשִׁים מִבְּנֵי וְהוֹקְעָנוּם לָהּ. מִלְכָּד מִסִּירַת שְׁבַעָה מִבְּנֵי שְׂאוֹל לְגִבְעוֹנִים, הֵלֶךְ דָּוִד וַיִּקַּח אֶת עֲצָמוֹת שְׂאוֹל וְאֶת עֲצָמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מֵאֵת בְּעֲלֵי יְבִישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר גָּנְבוּ אֹתָם מִרְחֹב בֵּית שֵׁן, אֲשֶׁר (תלום שם הפלשתים) [תלאום שמה פלשתים] בְּיוֹם הַכּוֹת פְּלִשְׁתִּים אֶת שְׂאוֹל בְּגִלְבָּעַ. וַיַּעַל מִשָּׁם אֶת עֲצָמוֹת שְׂאוֹל וְאֶת עֲצָמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ, וַיֹּאסְפוּ אֶת עֲצָמוֹת הַמּוֹקְעִים. וַיִּקְבְּרוּ אֶת עֲצָמוֹת שְׂאוֹל וְיְהוֹנָתָן בְּנוֹ בְּאַרְצָא בְּנִימָן בְּצִלְעַ בְּקִבְרֵ קִישׁ אַבְיוֹ, וַיַּעֲשׂוּ כֹל אֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ, וַיַּעֲתֶר אֱלֹהִים לְאַרְצָא אַחֲרֵי כֵן.

אם כן, המחצית השניה של המזמור שלנו, שמתארת את השפע והגשמים היורדים, באה לאחר תיקון חטאו של שאול, ומתוך קבורה והשלמה של קברו.

אחד ההבדלים בין שאול לדוד נוגע ליחסם למוחלשים. ה' הבהיר לדוד שהרעב הגיע מפני שניבקש שאול להפתם בקנאתו לבני ישראל ויהודה, אך דוד המשיך את החטא כאשר נתן לגבעונים את המוחלשים מבני שאול: וַיַּחְמַל הַמֶּלֶךְ עַל מְפִיבֶשֶׁת בֶּן יְהוֹנָתָן בֶּן שְׂאוֹל, עַל שְׁבַעַת ה' אֲשֶׁר בֵּינָתָם, בֵּין דָּוִד וּבֵין יְהוֹנָתָן בֶּן שְׂאוֹל. וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת שְׁנֵי בְנֵי רִצְפָּה בַת אִיָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְשְׂאוֹל, אֶת אֲרַמְנִי וְאֶת מְפִבֶשֶׁת, וְאֶת חַמְשֶׁת בְּנֵי מִיכָל בַּת שְׂאוֹל אֲשֶׁר יָלְדָה לְעֵדְרִיאֵל בֶּן בְּרוּזִי הַמְּחֻלְתִּי. וַיִּתְּנֵם בְּיַד הַגְּבֻעָנִים וַיִּקְעֵם בְּהָר לְפָנָי ה'. לאחר שאמרו לדוד את מה שעשתה פלגש שאול: וַתִּקַּח רִצְפָּה בַת אִיָּה אֶת הַשֶּׁקֶט, וַתִּטְהֹר לָהּ אֶת הַצֹּר מִתַּחֲלַת קֶצִיר עַד נִתְּנָה מֵיָם עֲלֵיהֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְלֹא נִתְּנָה עוֹף הַשָּׁמַיִם לְנוּחַ עֲלֵיהֶם יוֹמָם וְאֶת חֵיַת הַשָּׂדֶה לְלִלָּה, הֵלֶךְ דָּוִד לְקַבֵּר אֶת הַמּוֹקְעִים בִּיחָד עִם עֲצָמוֹת שְׂאוֹל וְיְהוֹנָתָן.

רק לאחר מכן, ה' נעתר לארץ.

ה' מביא שפע וברכה וגשם, רק לאחר שישנו תיקון של בית שאול בבית דוד – לאחר שדוד מצליח לא לוותר על הצד התחתון והמוחלש.

החיבור בין שני חלקי המזמור מתחדד – יש כאן בחירה בלויים, העמדה של קרובים לה', ובקשה שה' ישביע אותם בטוב ביתו. ואולם, בחירה זו באה מתוך הבנה של דוד שכולם שוים בפני ה'. כמו גשם שיורד על הארץ ומשקה את ההרים והעמקים, כך הקרובים והרחוקים אינם גדולים או קטנים בעצמם, אלא בזה שה' בחר בהם וקירב אותם.

להאזנה לשיעור על פרק ס"ה:

peneyhamenora.com/tehilim/65

או חפשו באפליקציות הפורדקאסטים

"שיעורים בספר תהילים".

